

kunsthulp, waardoor het kind 19maal gered werd en waaronder het 15maal bezweek, zoodat in het algemeen 27 kinderen levend en 19 dood ter wereld kwamen, eene verhouding, die niet ongunstig afsteekt bij die van andere waarnemers.

Over de behandeling, die aangewezen is in gevallen van uitzakking der navelstreng treedt Schr. ten laatste, naar aanleiding der waarnemingen, in velerlei bijzonderheden. In die gevallen, waarin de navelstreng voorligt en niet gedrukt wordt, en evenzoo in die gevallen, waarin de navelstreng uitgezakt is en niet gedrukt wordt, is vooral eene expectatieve of liever negatieve behandeling in het werk te stellen. In de gevallen daarentegen, waarin de navelstreng bij beginnende of toeneemende ontsluiting is uitgezakt, nog klopt en het hoofd voorligt, zou, volgens des Schr. meening, de eenige rationele behandeling daarin gelegen zijn, dat men de lis zoo spoedig mogelijk reponere, en wordt als het beste hulpmiddel, waarmede men de repositie kan beproeven, het repositorium aanbevolen, dat door zijnen leermeester SIMON THOMAS is aangegeven. Wij kunnen deze zienswijze niet deelen. Daar gelaten, dat de repositie der navelstreng meestal een Danaïdenwerk is, moeten wij, volgens ons gevoelen, dat ook nog onlangs door HECKER gedeeld is, twee vingers of de hand als eenig middel daartoe aanprijzen, en wanneer de repositie op deze wijze mislukt, is alleen door een spoedig voleinden der baring het leven der vrucht nog te redden. Van een repositorium hebben wij nooit eenig nut ondervonden; de repositie mislukte in den regel, of na het gelukkig terugbrengen, werd niettemin het kind dood geboren, omdat men met een repositorium, doordien het gevoel wordt gemist, nooit zeker is van hetgeen verrigt wordt. Bij liggingen der vrucht met het bekenuiteinde voor en dwarsliggingen zouden wij ook tevens, wanneer de streng was uitgezakt, het raadzamer oordeelen, spoedig tot de uithaling der vrucht over te gaan en niet eerst te wachten totdat de klopping in de streng begint te verflaauwen, ten einde meer kans op behoud van het kind te hebben. Anders is het daarentegen gesteld, wanneer de navelstreng door de ondervondene drukking reeds opgehouden heeft te kloppen. Immers zoodra men de overtuiging heeft verkregen dat het kind dood is, kan elke kunstbewerking als doelloos voor het kind en onnoodig voor de moeder worden aangemerkt. Heeft daarentegen de klopping eerst sedert kort opgehouden, zoodat nog twijfel omtrent den dood der vrucht kan bestaan, dan is zeker, volgens de Schr., het spoedig aanwenden van kunsthulp dringend aangewezen, om nog het leven te redden, met dien verstande echter, dat die kunstbewerking uitvoerbaar en niet te bezwarend voor de moeder is. Dat de ligging der vrucht op de keuze der kunstbewerking niet zonder invloed zijn kan, behoeft wel geen betoog.

Wij eindigen hiermede het verslag van dit proefschrift, dat wij vooral, omdat het zoo vele vraagstukken grondig behandeld, die zelfs voor geoefende Practici ter behartiging of overweging overwaardig zijn, met genoegen gelezen hebben. Wij kunnen echter ten slotte de aanmerking niet onderdrukken, dat het ons vreemd voorkomt, door eenen Schr. zulk een praktisch onderwerp te hebben zien behandelen, waarover hij nog niet de minste eigene ondervinding heeft gehad. Immers het blijkt niet, dat door hem ook slechts eene der 47 medegedeelde waarnemingen zelf gedaan is. Door zijn verslag en zijne redeneringen daarover schijnt hij zoodoende slechts als de trechter te moeten worden aangemerkt, waardoor de leerstellingen zijns leermeesters daaromtrent gevloeid zijn. Hij kan derhalve ook niet aansprakelijk zijn voor de

behandeling der feiten zelve, waarop wij nog al hier en daar eenige aanmerkingen hadden kunnen maken, wanneer wij niet te veel indachtig waren geweest het oude bekende, dat vooral bij de bestrijding eener dergelijke stoornis van toepassing is: la critique est aisée et l'art est difficile. L. L.

INGEZONDEN STUK.

Aan het Hoofdbestuur der Nederlandsche Maatschappij ab tot bevordering der Geneeskunst!

De Afdeling Onderdendam van de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst in hare Vergadering van den 5den Januarij j.l. gelezen hebbende:

1°. Een gedrukten brief der Afdeling Groningen enz. van November 1862, gerigt aan het Hoofdbestuur van de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, en bevattende een protest tegen het Hoofdbestuur, wegens deszelfs handelwijze tegenover de Afdelingen der Maatschappij; betreffende de adhaesie „aan de geprojecteerde geneeskundige Wet.”

2°. *Uittreksel uit de Notulen der gewone Hoofdbestuur-Vergadering*, gehouden den 18den December 1862, waarbij wordt medegedeeld de brief der Afdeling Groningen als voren, en waarbij, op voor het Hoofdbestuur overwegende gronden, wordt besloten:

„dat dit protest, als gegrond op onwaardige veronderstellingen van de zijde des Hoofdbesturs, voor geene beantwoording vatbaar is,” maar enz.

3°. *Uittreksel uit de Notulen der Buitengewone Vergadering van de Afdeling Groningen dierzelfde Maatschappij*, gehouden den 27sten December 1862 en ingezonden aan het Hoofdbestuur der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, waarin zij (Afdeling) op de daarin vervatte gronden verklaart:

„dat deze Afdeling heeft opgehouden te bestaan,” heeft:

overwegende, dat zij (Afdeling Onderdendam) met het protest en de handelingen der Afdeling Groningen, wegens de daarin vervatte gronden, zich voor een goed deel zeer goed kan vereenigen;

dat, aangezien het Hoofdbestuur in dit betreuenswaardig conflict zich tegenover Groningen in eene hoogst vijandige houding stellende, en dat wel op eene zeer inhumane en intimerende wijze, waardoor zij meer dan den schijn op zich laadt van weinig te hechten aan de goed- of afkeuring zijner handelingen, door de Afdelingen;

dat de Afdeling verklaart, dat, hoewel zij medegesteld is geworden onder die Afdelingen, welke hare adhaesie aan het Adres der Maatschappij, omtrent de geprojecteerde geneeskundige Wetsontwerpen, op de Algemeene Vergadering hebben geschonken, zulks echter ten onregte door het Hoofdbestuur is aangevoerd, aangezien zij eerst den 21sten Julij met de handelingen der Algemeene Vergadering en de betreffende Wetsontwerpen is in kennis gesteld;

dat, aangezien deze Afdeling pressie van het Hoofdbestuur op eene vrije en onbelemmerde uiting van het gevoelen der Afdelingen reeds van vroeger niet kan ontkennen, maar zulks uit deszelfs retro-acta zou kunnen staven;

dat het gehouden gedrag en de handelwijze van het Hoofdbestuur alreede het betreuenswaardig gevolg hebben gehad.

dat een groot deel der Leden van de Afdeeling Groningen zich aan de Maatschappij onttrokken en twee Afdeelingen zich geheel van de Maatschappij hebben afgescheiden;

dat het Hoofdbestuur door zijne onkiesche, tweedragt zaaijende handelingen vis-à-vis Groningen, getoond heeft den geest onzer instelling, inzonderheid gelegen in 1°. van Art. 2 onzer maatschappelijke Wet, te miskennen en dien ten gevolge het vertrouwen dezer Afdeeling ten eenemale verloren heeft;

dat het onparlementair zoude zijn, bijaldien een Hoofdbestuur, dat zoo'n groot wantrouwen tegen zich heeft opgewekt, de verdere behartiging der belangen der Maatschappij zou blijven toevertrouwd, zonder een nieuw blijk van vertrouwen vanwege de Afdeelingen ontvangen te hebben;

in de Vergadering als boven met algemeene stemmen besloten:

1°. Het Hoofdbestuur te verwittigen, dat, aangezien de Afdeeling Onderdendam enz. voor een goed deel hare adhaesie aan het protest en de handelingen van Groningen schenkt, zij dien ten gevolge verklaart verder geen vertrouwen in het Hoofdbestuur, wat aanbelangt de leiding der handelingen en de behartiging der belangen van de Maatschappij door hetzelfde meer te stellen.

2°. Het Hoofdbestuur om al het aangevoerde uit te noodigen, zoo als geschied bij dezen, zijn mandaat in den boezem der Maatschappij neder te leggen, ten einde door eene vrije keuze uitspraak te laten doen, of het (Hoofdbestuur) het vertrouwen der Maatschappij thans nog al dan niet bezit.

Eindelijk

3°. deze handeling onzer Afdeeling in het *Tijdschrift* enz., tevens orgaan onzer Maatschappij, onverwijld te laten opnemen.

Winsum, De Afdeeling Onderdendam enz.
21 Januarij 1863. Namens haar:

G. HAVINGA JANSSONIUS,
Secretaris.

B E R I G T E N .

BUITENLAND.

FRANKRIJK. — ARMAND HUSSON heeft eene belangrijke Verhandeling in het licht gegeven, getiteld: *« Étude sur les hôpitaux considérés sur le rapport de leur construction, de la distribution, de leurs bâtimens, de l'ameublement, de l'hygiène et du service des salles de malades, »* 4°., 600 pages, avec plans, figures, tableaux, prix 25 francs; chez PAUL DUPONT. In verband met de hevige debatten over de "hygiène hospitalière" in het verleden jaar in de Académie gevoerd en door de officiële plaats, die de schrijver als Directeur de l'administration générale de l'assistance publique bekleedt, moet op dit werk, als op eene belangrijke verschijning gewezen worden.

— Men zegt hier algemeen, dat "de Conseil général de la Seine" in zijne laatste zitting van 1862 zoude besloten hebben om de Salpêtrière aan de stad Parijs te verkoopen. Gedeeltelijk zoude deze groote inrigting bij het station "du chemin de fer d'Orleans" getrokken worden en voor een ander deel als wijn-entrepôt moeten dienen. Op de hoeve St. Anne bij Bicêtre zoude een Krankzinnigengesticht voor 600 acute ziektegevallen gebouwd worden; verder zoude de gemelde Conseil het domein Ville-Evrard bij Neuilly sur Marne (Arrondissement Pontoise), groot 288 hectares, en dat van Vacluse bij Epinoy sur Orge (Arrondissement Córbeil), 110 hectares groot,

aangekocht hebben. Op die terreinen zullen voorloopig twee Gestichten voor Krankzinnigen van alle rangen en standen gebouwd worden, terwijl nog verdere plannen voor lateren tijd beraamd zijn. Het Hospice de la Vieillesse zoude zeker naar de Banlieue verplaatst worden.

— Dr. GODARD, Oud-Interne der Parijsche hospitalen, op eene wetenschappelijke reis te Jaffa overleden, heeft bij testamentaire beschikkingen, gedagteekend uit Jeruzalem, aan de Académie te Parijs een legaat van 1000 francs rente vermaakt, om aan den schrijver van het beste werk over medische of chirurgische Pathologie gegeven te worden; evenzo heeft hij 7000 francs aan het "Hopital Necker," het "Hopital du Midi" en aan de "Charité" vermaakt, om boekerijen ten dienste der zieken der gestichten tot stand te brengen.

OOSTENRIJK. — De aanbouw van het nieuwe Gasthuis in de "Kaisergarten" te Weenen maakt snelle vorderingen. Reeds is een gedoelte onder dak gebragt, hetwelk misschien op het einde van dit jaar tot opname van zieken gereed zal zijn. De geschiedenis van de wording van dit Gasthuis is als volgt. Bij de geboorte van den Kroonprins, in Augustus 1858, rigtte Keizer FRANS JOSEPH een schrijven tot den Minister VON BACH, waarin hij hem zijn besluit mededeelde, om tot aandenken van deze hengelijke gebeurtenis een Gasthuis uit zijne middelen daar te stellen, hetgeen den naam van "K. K. Rudolphsstiftung" zoude voeren. De Keizer wees daartoe in de Kaisergarten op zijne bezittingen een terrein van 8800 quadraatklafters aan; de inrigting zoude voor minstens 1000 zieken de noodige ruimte moeten hebben, terwijl tevens een prijs van 1000 florijnen voor de inlevering van het beste bouwplan werd uitgelooft. In Maart 1859 waren 23 plannen ingediend en in het openbaar ten toon gesteld. Het plan n°. 18 van de Architecten HORKY, KAISER en FRAUENFELD werd bekroond en de opbouw diensvolgens met eenige wijzigingen aangevangen. Voor 1022 zieken was dit plan bestemd, de hoogte der vertrekken bedroeg 17 Weener voeten, terwijl het aantal bedden voor de grootere zalen op 24, voor de kleinere op 4 gesteld was. Het *Wiener Wochenschrift* schilderde in korte trekken, in zijne beschrijving der verschillende plannen, het bekroonde plan aldus: "Pavillonartiger Bau, die pavillonartig hinausgeschobenen Säle oder Trakte durch Corridore oder Verbindungstrakte vereint; einfache Säle, Fenster einseitig, auf der andere Seite ein Gang oder Nebenlocalitäten." Latere berigten zullen ons eene meer wijdoopige beschrijving van dit Gasthuis leveren, hetgeen volgens den uitdrukkelijken wil des Keizers aan de vereischten van een "Musterspital" moet beantwoorden.

J. H.

BINNENLAND.

PERSONALIA.

BEVORDERD: Te Utrecht, tot Chir. Doctor, den 19den Januarij j.l., de Heer F. P. KUTHÉ, Med. et Art. Obst. Doctor; — bij de Provinciale Geneeskundige Commissie, Ressort Haarlem, in Januarij j.l., tot Plattelands-Heelmeesters, de Heeren MELCHIOR en VAN DEN OORD, — en tot Vroedmeesters, de Heeren J. v. D. WISSEL, H. WEIJENBERGH en FABER.

BENOEMD: Tot Genees- Heel- en Verloskundige van de Gemeente Bergen-op-Zoom, de Heer KAUFMANN, thans te Abcoude.

OVERLEDEN: Den 15den Januarij j.l., de Heer Dr. F. J. VAN HEYST, gedurende eene halve eeuw Med. Doctor te Waalwijk en oud geworden 75½ jaar; — den 11den Januarij j.l., de Heer J. M. SWARTTE VAN LOON, Lid van de Provinciale Staten van Friesland, Apotheker en Wijnhandelaar, te Dockum, oud 46 jaren; — den 14den Januarij, te 'sGravenhage, de Heer P.